

Täysistunto

Torstai 5.6.2025 klo 16.00—17.40

2.2. Suullinen kysymys Suomen taloustilanteen ratkaisemisesta (Antti Kaikkonen kesk)

Suullinen kysymys SKT 91/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Seuraava kysymys, edustaja Kaikkonen.

Keskustelu

16.30 **Antti Kaikkonen kesk:** Arvoisa puhemies! Eilen saatiin tieto siitä, että Suomi nipin napin vältti tuon joutumisen EU:n talouspuolen tarkkailuluokalle, [Oikealta: Eikö ollut hienoa? — Oikealta: Hyvä hallitus! — Sinuhe Wallinheimo: Harmittaako?] mutta talous- ja velkaongelmat pysyvät, eivät ne ole minnekään hävinneet. Olemme kyllä siellä eteises- sä, ja on iso riski, että joudumme sinne lähitulevaisuudessa, jos meno ei muutu, jos emme pysty parempaan. [Välihuutoja oikealta]

Arvoisa hallitus, teillä oli aloittaessanne tärkeä tavoite laittaa velkaantuminen kuriin. Se on oikea tavoite, mutta nyt näyttää kyllä jo selvältä, että te ette pääse niihin omiin tavoit- teisiinne vaan velkaantuminen tulee jatkumaan jatkossakin kovaa vauhtia — ikävä kyllä. Taloustalkoita riittää varmaan seuraavalle, kenties sitä seuraavallekin, hallitukselle.

Kun tilanne on näin vakava, arvoisa pääministeri, niin eikö nyt viimein kannattaisi ihan yli puoluerajojen, yli hallitus—oppositio-rajojen, koota laaja yhteistyö ratkomaan tätä on- gelmaa, jotta saadaan pitkäjänteisesti sellaisia ratkaisuja, mihin laajasti voitaisiin sitoutua, jotta viimeinkin ja varmuudella voitaisiin Suomi pelastaa ja meille rakas isänmaa saada myöskin taloudellisesti kestäväälle pohjalle?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.31 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ette tästä varmasti pidä, mutta haluan kuitenkin muistuttaa siitä, että kun kaksi vuotta sitten oli par- lamentaarisen keskustelun paikka, niin keskusta ei edes halunnut osallistua niihin keskus- teluihin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin! — Oikealta: Ohhoh! — Perussuoma- laisten ryhmästä: Tyhjä paperi!] SDP ilmoitti, että ei ole mukana niissä töissä, missä ryh- dytään leikkaamaan, pistämään julkista sektoria kuntoon. Ne suunnitelmat eivät käyneet. Ei ollut todellista neuvotteluhaltua. [Timo Harakka: Rakentava puhe! — Välihuutoja sosi- aalidemokraattien ryhmästä — Puhemies koputtaa]

Tässä aitiiossa istuvat ne puolueet, joilla oli sama tilannekuva siitä, kuinka vakava Suo- men tilanne oli, joilla oli ymmärrys siitä, että Suomea pitää uudistaa, työmarkkinoita, so- siaaliturvaa, verotusta, luvitusta, [Keskustan ryhmästä: Mites se velaksi elämisen lopetta- minen?] saada elinkeinoelämä kukoistamaan ja yritystoiminta kannattavaksi. Sitä työtä me

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2025 vp

jatkamme. Työ on puolessavälissä. On aivan liian aikaista julistaa tässä nyt lopputuloksia, työ on puolivälissä. Kasvuriihen tuloksista aletaan vasta tekemään päätöksiä täällä eduskunnassa. [Keskustan ryhmästä: Mikä kiire?] Ne tulokset tulevat myöhemmin, mutta tällä hetkellä on jo paljon positiivisia merkkejä taloudessa, [Vasemmalta: Missä?] siis reaalityaloudessa. Julkinen talous on edelleen kuralla, mutta reaalityaloudessa on investointeja, talous on lähtenyt kasvuun, korkotaso on alhaalla. [Vasemmalta: Työttömyyskin on korkealla!] Tämä on kääntymässä. Tulkaa mukaan näihin talkoihin. Tukekaa te [Puhemies: Aika!] hallituksen hyviä esityksiä. [Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä aiheesta lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Ja haluaako edustaja Kaikkonen vielä jatkaa? [Antti Kaikkonen osoittaa kädellään Mika Lintilää] — Jaha, edustaja Lintilä.

16.33 Mika Lintilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ei teidän toimilla, hallitus, talous tule oikeenemaan. Me tiedetään se jo tällä hetkellä. Ne teidän puheet yhdeksän miljardin sopeutuksesta eivät tule toteutumaan. Teidän puheet 100 000 uudesta työpaikasta eivät tule toteutumaan. Teidän taloudelta on pohja pois.

Me tiedetään toisaalta se, että seuraavalla kaudella meitä odottavat vielä isommat haasteet, ja yhtenä merkittävimmistä on puolustuksen rahoitus. Meille on tänään tullut tietoa, että Nato-ministerit ovat hyvin lähellä sitä, että osuus nousee viiteen prosenttiin bruttokansantuotteesta. Se on erittäin iso, miljardiluokan kysymys Suomelle. Jo pelkästään tämä ajaisi siihen, mitä teidän kannattaisi tehdä ja mitä edustaja Kaikkonen esitti: parlamentaariseen yhteistyöhön siitä, kuinka näihin talousongelmiin puututaan, [Juho Eerola: Kaksi vuotta sitten yritettiin!] kuinka tullaan ratkaisemaan puolustuksen rahoitus seuraavalla kaudella. Tämä ei ole todellakaan yhden kauden eikä kahden kauden kysymys. [Puhemies: Aika!] Nyt tarvittaisiin yhtenäistä parlamentarismia. [Puhemies: Aika! — Vasemmalta: Euroopan mestarin puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ottaako pääministeri tämän? — Olkaa hyvä.

16.34 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinä edustaja Lintilä on kyllä todella oikeassa, että meillä on valtavat haasteet myös edessä — jo tänäänkin. Siis ikääntyminen lyö täysillä päälle joka päivä, koska meidän menot kasvavat ikääntyvän väestön myötä. Mutta sitten tulee tämä välttämätön panostus puolustukseen. Siitä me olemme yhdessä olleet samaa mieltä, että siitä ei voi tinkiä. Venäjän uhka on niin suuri, että meidän on laitettava meidän puolustusta kuntoon yhdessä liittokunnan kanssa. Sen lisäksi meillä ovat viime kaudesta — siihen verrattuna — nousseet korkomenot. Noin neljä miljardia taitaa olla tämän ja ensi vuoden luku. [Keskustan ryhmästä: Kolme pilkku kolme!] Siis meillä on valtavia menoja. Siksi tätä tiukkaa finanssipolitiikkaa on pakko jatkaa myös seuraavalla kaudella, luultavasti samalla kymmenen miljardin tasolla.

Mutta sen lisäksi tarvitaan niitä kasvutoimia. Ja siinä olemme täysin valmiita kyllä ottamaan vastaan edelleenkin joka ainoan järkevän ratkaisun ja ehdotuksen, millä me saadaan kasvua ja työllisyyttä Suomeen. [Antti Lindtman: Mitäs jos toteuttaisitte!] Tähän mennessä lähinnä on vastustettu niitä, mitä me tehdään. Joitakin esityksiä on ollut, ja kiitos niistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2025 vp

Me katsomme joka ainoan esityksen, [Välihuutoja — Antti Kurvinen: Ei siltä näytä!] mikä tästä yhteiskunnasta löytyy. Ja jos muistatte, niin me teimme juuri kasvutyön Risto Murron vetämänä. Niistä viisaiden henkilöiden ehdotuksista iso osa päätettiin ottaa käyttöön. [Puhemies: Aika!] Tällaista työtä tarvitaan yhdessä. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Te veditte ihan omasta tahdosta sen yhteisöveron alennuksen!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Kalli.

16.36 **Eeva Kalli kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Talouden ongelmien ratkominen todellakin edellyttää talouskasvua, ja talouskasvu taas edellyttää sitä, että pystymme palauttamaan suomalaisten luottamuksen. Tähän liittyy myös ihmisten ostovoima. Hallitus todella puhuu mielellään veronkevennyksistä, joita riihessä tehtiin, mutta unohtaa kertoa, että hallitus aikoo siinä sivussa tehdä ison listan veronkiristysistä. Käydäänpä läpi tätä pitkää listaa, joka tulee ensi vuonna nakertamaan suomalaisten tilipussia: Orpon hallitus haluaa siis poistaa suomalaisilta oikeuden esimerkiksi työhuonevähennykseen, työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksun vähennysoikeuteen ja työsuohdepolkupyörän veroetuun. Luvassa on siis veronkiristys, jotka osuvat kipeästi tavallisiin suomalaisiin ja yrittäjiin. Nämä veronkiristykset siis syövät pahimmillaan koko sen hyödyn, jota samalla tehtävät työtulovähennyksen korotukset tarjoavat. Eli tavallaan hallituksessa nyt oikea käsi ei tunnu tietävän, mitä vasen käsi tekee. [Oikealta: Eikä keskusta!] Kysyisinkin arvoisalta valtiovarainministeri Purralta: miksi te haluatte kurittaa tavallisia suomalaisia näillä esittämillänne veronkiristyksillä useiden eri vähennysoikeuksien poiston myötä? [Ben Zyskowicz: Ihan ilkeyttään!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ministeri Purra.

16.37 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensin minun on todettava, että en pysy perässä näissä keskustan ajatuksissa. [Kokoomuksen ryhmästä: Emme mekään!] Eilen me keskustelimme täällä teidän välikysymykses-tänne. Te vastustitte meidän veronalennuksiamme. Nyt te vastustatte veronkiristysistä. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: On vähän arvovalintoja, mistä ja kenelle! — Väärään suuntaan!]

Me kyllä rakennamme koko ajan veropolitiikkaa tiettyyn suuntaan. Esimerkiksi työn ja yrittämisen verotus on kunnia-asemassa tällä hallituksella niin, että se ei kiristyisi. [Timo Harakka: Omistamisen verotus!] Kokonaisveroaste tällä kaudella laskee, ja työn ja yrittämisen verotus kevenee [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Ja keskituloisilla se on ennätyskorkeaa! — Mitä jää käteen?] kaikissa palkkaluokissa — siis kaikissa palkkaluokissa. Pieni- ja keskituloisiin ja lapsiperheisiin kohdistuvat tämän kauden veronalennukset ovat melkein 1,3 miljardia euroa, [Miapetra Kumpula-Natri: Mainitse kerrankin rikkaiden summa!] huomattavan suuret veronalennukset.

Sen sijaan veronkiristys, me olemme joutuneet valitettavasti tekemään erityisesti yleiseen arvonlisäverokantaan. Ne on pyritty tekemään haitat minimoiden mutta myös tietynlaisiin kulutus- ja haittaveroihin [Puhemies koputtaa — Välihuutoja vasemmalta — Suna Kymäläinen: Olisiko osunut lapsiperheisiin?] juuri siksi, että me kannamme huolta julkisesta taloudesta [Puhemies koputtaa] ja me emme ole voineet tehdä veronalennuksia ilman, että me olemme [Puhemies: Aika!] löytäneet kompensatiota toisesta päästä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lohi.

16.38 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikea suhdannetilanne on hankaloittanut julkisen talouden tervehdyttämistä. Sen takia hallitus on esittänyt julkisen talouden suunnitelmassa kansantalouden tunnusluvun, josta on putsattu suhdanteen vaikutukset. Tämä lukuhan on rakenteellinen jäämä. Se oli hallituksen aloittaessa miinuksella 1,7 prosenttia, nyt se on kaksi ja puoli prosenttia miinuksella, ja sen ennustetaan heikkenevän koko ajan. Kun tuo luku on monenkin varmasti hankala ymmärtää, niin haluaisin kysyä valtiovarainministeriltä: kun tämä suhdannetilanteesta putsattu luku heikkenee koko ajan, niin voidaanko sitä tulkita niin, että julkinen talous joka vuosi tämän hallituksen aikana on mennyt heikompaan suuntaan ja näkymänä on, että heikkenee edelleen joka vuosi?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ministeri Purra.

16.39 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä maassa ei varsinaista reaalista talouskasvua ole ollut kohta 18 vuoteen, ja tämä on se meidän taloutemme suuri ongelma.

Tässä on keskusteltu sekä puolustusmenoista että edellisessä kysymyksessä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Mites se kysymys?] Nämä molemmat tulevat tulevana vuosina merkittävästi nousemaan, sekä terveyteen että turvallisuuteen, Suomen puolustamiseen, liittyvät menot. Samaan aikaan meidän välttämättömien tavoite on saada tähän maahan aitoa talouskasvua, nimenomaan yksityisen puolen talouskasvua. Sitä kautta me saamme yhteiskuntaan verotuloja, joilla näitä välttämättömiä hyvinvointiyhteiskunnan ja turvallisuuden palveluita voidaan rahoittaa. [Timo Hrakka: Entä vastaus?]

Mutta kyllä, yleinen julkisen talouden tila on juuri niin huolestuttava kuin edustaja kysyy. Kestävyysvajeemme on merkittävä. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Heikkeneekö vai ei?] Tulopohja ei riitä meidän menojen rahoittamiseen, ja tilanne on hyvin heikko, mikäli me emme saa taloutta merkittävästi kasvamaan. [Krista Kiuru: Heikkeneekö vai ei?]